

VII. OBYVATELSTVO

Podle výsledků předběžné statistické bilance činil **počet obyvatel** České republiky k 31. 12. 2005 celkem 10 251,1 tisíce, což bylo o 30,5 tisíce více než ke stejnému datu v roce 2004. V průběhu roku 2005 počet zemřelých mírně převýšil počet živě narozených, přirozený úbytek činil 5 727 osob. Hodnota celkového populačního přírůstku tak byla kladná díky aktivnímu saldu zahraniční migrace ve výši 36,2 tisíce osob.

Počet **živě narozených**, v roce 2005 o 4 547 vyšší než v roce předchozím, dosáhl hodnoty 102,2 tisíce a poprvé od roku 1994 tak překročil hranici sta tisíc. Hodnota úhrnné plodnosti stoupla z 1,23 živě narozených dětí připadajících na jednu ženu ve věku 15-49 let v roce 2004 na hodnotu 1,28 v roce 2005. Mimo manželství se loni narodilo 31,8 % všech narozených dětí (v roce 2004 byl tento podíl 30,6 %). U narozených prvního pořadí podíl mimomanželsky narozených dosáhl dokonce čtyřiceti procent. Naopak klesl podíl předmanželských koncepcí, který v roce 2005 činil 31,7 % z manželských dětí prvního pořadí. Průměrný věk matek dosahoval 26,6 u narozených prvního pořadí a 28,6 celkově, což znamená v obou případech meziroční nárůst o 0,3 roku. Odkládání mateřství do vyššího věku dokládá též údaj, že téměř třicet procent žen přivádí na svět svého prvního potomka až po svých třicátých narozeninách. Kromě uvedeného počtu narozených došlo loni ke třinácti utajeným porodům podle zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 422/2004 Sb.

V průběhu roku 2005 **zemřelo** 107,9 tisíce osob, tj. o 761 více než v roce 2004. Počet zemřelých kojenců činil 347, z toho 206 zemřelých do 28 dnů od narození. Úroveň kojenecké úmrtnosti se tak snížila na 3,4 zemřelých kojenců na 1 000 živě narozených, úroveň novorozenecké úmrtnosti na 2,0 zemřelých do 28 dnů po narození na 1 000 živě narozených. Naděje dožití při narození u mužů vzrostla oproti předchozímu období o třetinu roku na 72,9 let; u žen se naděje dožití téměř nezměnila a dosahuje 79,1 roku.

Počet manželství uzavřených během ledna až prosince loňského roku byl o 382 vyšší než v roce 2004. Počet **sňatků** tak dále stagnuje na hodnotách okolo padesáti tisíc a úroveň sňatečnosti zůstává nízká. Z údajů tabulek sňatečnosti vyplývá, že při zachování současné úrovně sňatečnosti by zůstalo 31 % žen neprovdaných a 37 % mužů svobodných. Průměrný věk při prvním sňatku přitom dosahoval 30,7 let pro muže a 28,1 roku pro ženy. Během roku 2005 bylo **rozvedeno** 31,3 tisíce manželství, což byl počet o 1 772 nižší než v roce předchozím. Vývoj rozvodovosti kulminoval v roce 2004 a následně se intenzita procesu snížila. Ukazatel úhrnné rozvodovosti dosáhl v roce 2005 hodnoty 47,3 % manželství končících rozvodem.

Příznivý vývoj byl i nadále zaznamenán v případě **potratovosti**. Celkový počet potratů klesl proti roku 2004 o 1 301 na čtyřicet tisíc, z tohoto počtu činily dvě třetiny umělá přerušení těhotenství. Ze zdravotních důvodů bylo uměle přerušeno 4 678 těhotenství. Počet tzv. miniinterrupcí, vykonaných do devátého týdne těhotenství dosáhl 20 519, tj. 77,6 % všech umělých přerušení těhotenství. Úroveň úhrnné potratovosti v roce 2005 činila 0,53 potratu na 1 ženu (úroveň úhrnné umělé potratovosti dosahovala 0,35).

Historicky nejvyšší **migrační přírůstek** ve výši 36,2 tisíce byl způsoben převisem počtu přistěhovaných (60,3 tisíce) nad počtem vystěhovaných (24,1 tisíce). Jasně nejaktivnější zemí v obou směrech stěhování je přitom Ukrajina, ze které se přistěhovalo 24,0 tisíce osob a kam během roku emigrovalo 11,4 tisíce osob. V menší míře následuje Slovenská republika, Vietnam a Ruská federace.

Základní ukazatele populačního vývoje v České republice v roce 2004 a 2005

Ukazatel	Počet absolutně		Počet na 1 000 obyvatel	
	2004	2005 ^{p)}	2004	2005 ^{p)}
Sňatky	51 447	51 829	5,0	5,1
Rozvody	33 060	31 288	3,2	3,1
Živě narození	97 664	102 211	9,6	10,0
Zemřelí	107 177	107 938	10,5	10,5
z toho do 1 roku	366	347	3,7 ^{*)}	3,4 ^{*)}
Potraty celkem	41 324	40 023	4,0	3,9
umělá přerušení těhotenství	27 574	26 453	2,7	2,6
Přistěhovaní	53 453	60 294	5,2	5,9
Vystěhovaní	34 818	24 065	3,4	2,4
Přirozený přírůstek	-9 513	-5 727	-0,9	-0,6
Přírůstek stěhováním	18 635	36 229	1,8	3,5
Celkový přírůstek	9 122	30 502	0,9	3,0
Počet obyvatel k 31.12.	10 220 577	10 251 079	x	x

Poznámka: p) = předběžné údaje

*) = na 1 000 živě narozených dětí